

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 17C/55/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113227534
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Kačmár
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2016:3113227534.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín v právnej veci navrhovateľa: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Pribinova 25, IČO: 35792752, zastúpený zástupcom: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom v Bratislave, ul. Kubániho 16, proti odporcom: 1. Y. P., bytom A., ul. F. XXX/XX, 2. C. P., bytom A., ul. F. XXX/XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom v Skalici, ul. Petrovská 10, zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom v Chorvátskom Grobe, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 1.001,88 eur s príslušenstvom, sudcom JUDr. Erikom Kačmárom, takto

rozhodol:

I. Súd návrh **z a m i e t a** .

II. Odporcom súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

III. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov súd náhradu trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Okresnému súdu Trenčín bol dňa 30.09.2013 doručený návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporcom domáha, aby súd rozhodol o splnení ich povinnosti zaplatiť navrhovateľovi spoločne a nerozdielne sumu 1.001,88 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 2,525 % ročne a zmluvnou pokutou vo výške 0,065 % denne zo súm v návrhu bližšie špecifikovaných. Zároveň si navrhovateľ uplatnil aj právo na náhradu trov konania. Návrh odôvodnil tým, že s odporcom v 1. rade uzatvoril dňa 28.09.2010 Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXX, na základe ktorej bol odporcovi v 1. rade poskytnutý úver v sume 630 eur a odporca v 1. rade sa zaviazal uhrádzať poskytnutý úver v 24 pravidelných mesačných splátkach vo výške 43,56 eur v termínoch splatnosti podľa dohodnutého splátkového kalendára. V súlade s ustanovením zmluvy poskytol navrhovateľ odporcovi v 1. rade revolving dňa 27.12.2011 vo výške 867,06 eur, ktorý sa odporca v 1. rade zaviazal splatiť v 12 mesačných splátkach vo výške 43,56 eur v termínoch splatnosti podľa nového splátkového kalendára. Odporca sa dostal do omeškania už pri 15. splátke, napokon zaplatil len sumu 827,64 eur. Vzhľadom k tomu, že odporca v 1. rade bol v omeškaní s úhradou splátky o viac ako tri mesiace, navrhovateľ si uplatnil právo veriteľa § 565 Občianskeho zákonníka, t.j. okamžitú splatnosť úveru. K strate výhody splátok došlo dňa 23.09.2012, kedy bol odporca povinný uhradiť navrhovateľovi neuhradené splátky úveru v sume 1.001,88 eur. Zmluvnú pokutu si uplatňuje podľa článku 14 ods.14.1 zmluvy vo výške 0,065 % denne.

Odporcom bol návrh doručený do vlastných rúk, pričom na doručený návrh odporcovia písomne nereagovali.

Podaním zo dňa 07.10.2013 vstúpil do konania vedľajší účastník, ktorý je združením pôsobiacim na ochranu práv spotrebiteľov, pričom v konaní je zastúpený advokátom. Vstup vedľajšieho účastníka

bol navrhovateľovi riadne oznámený. Odporcom bol takisto oznámený vstup vedľajšieho účastníka do konania na ich strane, pričom títo sa k tomuto oznámeniu nevyjadrili. Vedľajší účastník sa k návrhu vyjadril písomným podaním zo dňa 10.02.2016. V ňom uviedol, že zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania je spotrebiteľskou zmluvou. Poukázal na výšku ročnej úrokovej sadzby úveru, ktorý sa prieči dobrým mravom. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie NSSR sp.zn. 5Cdo 26/2011. Preto je dohoda o výške úroku za úver neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov aj preto, že v zmluve nie sú uvedené náležitosti podľa ods.2 písm. k/ a l/. Preto je potrebné návrh v časti prevyšujúcej nezaplatenú istinu zamietnuť.

Na prejednanie veci samej súd nariadil pojednávanie, na ktoré predvolal odporcov, právneho zástupcu navrhovateľa a právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Pojednávanie sa zúčastnili iba odporcovia. Navrhovateľ svoju neprítomnosť na pojednávaní písomne ospravedlnil a súhlasil s vykonaním pojednávania v jeho neprítomnosti. Rovnako tak urobil aj vedľajší účastník v podaní zo dňa 10.02.2016.

Odporca v 1. rade na pojednávaní uviedol, že s návrhom navrhovateľa nesúhlasí, nakoľko nemá sám prehľad o tom, akú sumu peňazí dlží navrhovateľovi. V súčasnosti navrhovateľ na základe dohody o zrážkach zo mzdy zráža z jeho mzdy mesačne sumu 150 eur. Celkovo mu bolo takto zrazených 1.325 eur. Trvalým príkazom odporkyne v 2. rade bolo z jej účtu zaplatených celkovo 2.800 eur, teda spolu odporcovia doposiaľ zaplatili navrhovateľovi sumu minimálne 4.125 eur. Voči súčasným zrážkam zo mzdy v prospech navrhovateľa sa nebránil, pretože pani Remová, ktorá tento úver u navrhovateľa vybavovala nie je už zastihniteľná. Nemá sa ako voči tomuto brániť. Navrhovateľ im uviedol, že dlh do budúca má ešte vo výške 2.950 eur.

Odporkyňa v 2. rade na pojednávaní uviedla, že s návrhom navrhovateľa nesúhlasí, nakoľko si navrhovateľ žalovanú sumu vymyslel. Celkovo mu zaplatila sumu 2.800 eur a dlh bol čerpaný vo výške 2.130 eur.

Súd sa na pojednávaní oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sa nachádzajú v spise, a ktoré boli predložené navrhovateľom a odporcami a to: zmluva o revolvingovom úvere, zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere, oznámenie veriteľa o schválení úveru, oznámenie o zosplatnení úveru, karta klienta, výpočet zostatku zrážok a výpis z účtu z č.l. 55. Po vykonanom dokazovaní súd zistil pre rozhodnutie o návrhu podstatný skutkový stav, ktorý následne právne posúdil podľa nižšie citovaných ustanovení zákonov.

Navrhovateľ dňa 28.09.2010 uzatvoril s odporcom v 1. rade ako dlžníkom a odporkyňou v 2. rade ako spoludlžníkom úverovú zmluvu, označenú ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere, v ktorej bolo v časti 6 (Údaje o schválenom revolvingovom úvere) uvedené, že poskytnutá čiastka úveru je 630 eur. V Zmluve bolo ďalej uvedené: splatnosť úver (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci) 24/17. V Zmluve je uvedená ročná úroková sadzba úveru vo výške 70,03 %. Je v nej uvedená RPMN za úver 64,97 %, priemerná RPMN za úver 47,39 %, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 37,26 %, ročná úroková sadzba revolvingu 63,17 %.

Žiadny Dodatok k predmetnej úverovej zmluve, ani dohoda o odklade splátok ani žiadna iná úverová zmluva súdu predložené neboli. Ako dôkaz ich navrhovateľ ani neoznačil.

Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa § 261 ods.3 písm. d) Obchodného zákonníka, v znení účinnom v čase vzniku záväzkového vzťahu, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy: zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 491 ods.1 Občianskeho zákonníka záväzky vznikajú najmä zo zmlúv týmto zákonom výslovne upravených; môžu však vznikáť aj z iných zmlúv v zákone neupravených (§ 51) a zo zmiešaných zmlúv obsahujúcich prvky rôznych zmlúv.

Podľa § 494 Občianskeho zákonníka z platného záväzku je dlžník povinný niečo dať, konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť a veriteľ je oprávnený to od neho požadovať.

Podľa § 52 ods.1 až 4 Občianskeho zákonníka v účinnom znení, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 1 ods.2/ zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 31.12.2010, ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm.a/, b/, d/, i), j) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorej je ponúkaný alebo bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, b) veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, d) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, i) ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19, j) úrokovou sadzbou spotrebiteľského úveru úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, ktoré sa na ročnom základe uplatňuje z výšky čerpaného spotrebiteľského úveru.

Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru

Podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

Podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

Podľa § 9 ods. 2 písm. y) zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 písm. a/, zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Vzhľadom k vyššie citovaným ustanoveniam zákonov a zistenému skutkovému stavu súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľa zamietol. Vo všeobecnosti pre občianske súdne konanie platí, že bremeno tvrdenia rozhodných skutočností zaťažuje predovšetkým navrhovateľa, ktorý sa návrhom domáha svojho práva. Takisto platí, že dôkazné bremeno ohľadne preukázania určitej tvrdenej skutočnosti zaťažuje v konaní toho účastníka, ktorý sa dovoľáva použitia nejakej právnej normy a právneho následku z nej vychádzajúceho. Rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musí účastník preukázať, zásadne určuje hmotnoprávna norma. Odtiaľ tiež vyplýva, kto je nositeľom dôkazného bremena. Neunesenie dôkazného bremena má za následok nepreukázanie tvrdenej skutočnosti, čo môže viesť aj k celkovému neúspechu v konaní. Aplikujúc uvedené v tomto konaní, súd konštatuje, že tvrdenie navrhovateľa, že odporcovia si nespĺnili svoju zmluvnú povinnosť, navrhovateľ v konaní nepreukázal.

Navrhovateľ odvodzuje svoje právo na žalovanú sumu od zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú uzatvoril s odporcami v 1.a 2. rade. Pojem revolvingový úver nie je zákonným pojmom. Zákony o spotrebiteľských úveroch, resp. Obchodný zákonník pojem revolvingový úver nepozná. Vo všeobecnosti možno uviesť, že tzv. revolvingový úver je určitou modifikáciou kontokorentného úveru. Používa sa najmä pri podnikaní. V rámci dohodnutého revolvingového úveru veriteľ poskytuje dlžníkovi krátkodobý úver na dohodnutú sumu, ktorá sa nesmie prekročiť. Je charakteristický tým, že veriteľ sa zaväzuje v zmluve o úvere tento úver ku dňu splatnosti znovu obnoviť (revolvovať) pri splnení vopred stanovených podmienok. Požiadavky na znovu dohodnutú sumu sa berú ako nový úver. Na druhej strane v prípade nevyčerpania celej sumy sa môžu účtovať poplatky za nevyčerpanú časť. Tento úver sa poskytuje spoľahlivým a bonitným klientom, u ktorých v určitých intervaloch opakovane dochádza k požiadavkám na úver, poskytovaný na tie isté účely. Je to krátkodobá forma financovania, pri ktorej sú predmetom úverovania opakujúce sa potreby krytia obežných prostriedkov (pohľadávok a zásob).

Úverová zmluva, ktorú uzatvoril navrhovateľ s odporcami ako spotrebiteľmi, je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 Občianskeho zákonníka, pretože pri ich uzatváraní právny predchodca navrhovateľa konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a odporcovia sú fyzickými osobami a nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Tým sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa otvoril priestor pre aplikáciu § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných právnych predpisoch. Napríklad podľa zákona o ochrane spotrebiteľa alebo zákona o spotrebiteľských úveroch. Zároveň ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona o spotrebiteľských úveroch.

Súd konštatuje, že z návrhu navrhovateľa jednak ani nie je zrejmé na základe ktorej zmluvy o (revolvingovom) úvere vznikla odporcom povinnosť na zaplatenie žalovanej sumy, a jednak navrhovateľ súdu nepredložil a dokonca ani neoznačil žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere dňa 27.12.2011 vo výške 867,06 eur, ktorý by boli odporcovia povinní splatiť v lehote 12 mesiacov v splátkach po 43,56 eur. Žiadny dôkaz o tomto právnom úkone navrhovateľ súdu nepredložil a dokonca ani neoznačil. Predložená úverová zmluva, označená ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. 8500000788, nie je dôkazom o uzatvorení uvedenej tzv. revolvingovej úverovej zmluvy. Na základe uvedenej zmluvy, resp. tohto listinného dôkazu, by mohol mať súd za preukázané iba to, že navrhovateľ poskytol odporcom dňa 28.09.2010 úver v sume 630 eur, so splatnosťou úveru 24 mesiacov s výškou mesačnej splátky 43,56 eur.

Nesplnenú povinnosť odporcov na vrátenie poskytnutého spotrebiteľského úveru nie je možné odvodiť len z tvrdenia navrhovateľa. V takom prípade by súd rozhodol len na základe jeho tvrdenia, bez riadneho preukázania jeho pohľadávky. Odporcovia pritom podľa navrhovateľovi celkovo splatili sumu 1.543,14 eur. Odporkyňa v 2. rade preukázala výpisom z jej bankového účtu zaplatenie sumy 217,80 eur v období od 21.03.2012 do 17.07.2012 a odporca v 1. rade potvrdením jeho zamestnávateľa zaplatenie sumy 1.325,34 eur, ktorú mu zrazil pre navrhovateľa na základe dohody o zrážkach zo mzdy, naposledy v januári 2016. Pritom podľa vyjadrenia odporcov mu celkovo mali zaplatiť sumu 4.125 eur. Navrhovateľ v súčasnosti vykonáva zo mzdy odporcu v 1. rade zrážky zo mzdy, pritom podľa predloženej úverovej zmluvy mali čerpať úver vo výške 630 eur. Čerpanie, resp. poskytnutie vyššej peňažnej čiastky odporcom navrhovateľ v konaní žiadnym dôkazným prostriedkom nepreukázal. Takýto dôkaz ani neoznačil.

Okrem uvedených skutočností súd poukazuje aj na to, že v zmluve o revolvingovom úvere (v jej texte) absentujú zákonom o spotrebiteľských úveroch požadované údaje. Týmito údajmi je napríklad údaj o konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, suma, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a o termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. S tým je spojený zákonný následok o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru.

Súd považuje za potrebné uviesť okrem vyššie uvedených dôvodov smerujúcich k zamietnutiu návrhu navrhovateľa aj to, že súčasťou uzatvorenej úverovej zmluvy majú byť aj tzv. Zmluvné dojednania zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia spol. s r.o.. Ide o zmluvné podmienky, ktoré sú vo všeobecnosti známe ako všeobecné zmluvné podmienky. Po ich preštudovaní súd konštatuje, že tieto sú napísané fakticky nečitateľným písmom (veľkosť písma je minimalizovaná tak, že je nečitateľné bez použitia optických pomôcok, napr. lupy). K obdobným skutočnostiam sa vyjadril aj Krajský súd v Trenčíne vo svojom rozsudku 6Co/655/2013 zo dňa 17.12.2013, s ktorého odôvodnením sa súd stotožňuje aj v tomto konaní. Z uvedeného rozsudku vyplýva, že vychádzajúc z komunitárneho práva - smernice č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné starostlivo posudzovať spotrebiteľskú zmluvu a poskytnúť spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane ochranu. Na zákonom predpísaných náležitostiach spotrebiteľského úveru je potrebné bezvýhradne trvať, keďže ich účelom je predovšetkým jasná a zrozumiteľná úprava práv a povinností zmluvných strán a tým aj ochrana spotrebiteľa. Úverové podmienky, uvedené na rube úverovej zmluvy, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou, sú rozsiahle, písané takmer nečitateľným drobným písmom, že spotrebiteľ ani nemal reálnu možnosť pri podpisovaní úverovej zmluvy sa s nim oboznámiť, i keď obsahujú aj sankcie, poistenie a podobne. Už len túto okolnosť možno považovať za rozpornú s dobrými mravmi (podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj § 4 ods. 8 zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa), keďže takýto spôsob úpravy zmluvných povinností možno považovať za nekalý. Zmluva o (revolvingovom) úvere v prejednávacom prípade tak nielenže nespĺňa nevyhnutné náležitosti zákona o spotrebiteľských úveroch, ale ako taká bola uzatvorená v rozpore so zákonom, nakoľko bola uzatvorená za použitia nekalej obchodnej praxe. Odporcovia nemali primeranú, reálnu možnosť na oboznámenie sa so zmluvnými podmienkami, tieto im neboli jasným, čitateľným a zrozumiteľným spôsobom poskytnuté.

Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada

trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pretože odporcovia boli v konaní plne úspešní. Vzhľadom k tomu, že odporcovia si v konaní právo na náhradu trov konania neuplatnili a z obsahu spisu im žiadne trovy konania ani nevyplývajú, súd odporcom náhradu trov konania nepriznal.

Vzhľadom k tomu, že v konaní vystupoval aj vedľajší účastník na strane odporcov a vzhľadom na celkovú úspešnosť odporcov v konaní, bolo potrebné rozhodnúť aj o práve vedľajšieho účastníka na náhradu trov konania. Pri rozhodovaní o priznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi sa súd riadil nasledujúcou právnou úvahou:

Právne postavenie vedľajšieho účastníka v občianskom súdnom konaní, teda procesné práva a povinnosti vedľajšieho účastníka sú v Občianskom súdnom poriadku upravené v ustanoveniach § 93, § 153d, § 201. Z týchto ustanovení je zjavné, že vedľajší účastník sa môže zúčastniť konania popri navrhovateľovi alebo odporcovi buď ak má právny záujem na výsledku konania (s výnimkou konania o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je), alebo ak ide o právnickú osobu, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa antidiskriminačného zákona, zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele alebo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Pre jeho právne postavenie je však najpodstatnejšie, že ustanovenie § 93 ods.4 Občianskeho súdneho poriadku mu priznáva rovnaké práva a povinnosti aké má účastník. V konaní však koná iba sám za seba, pričom ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník má rovnaké procesné práva a povinnosti ako účastník, pričom nie je zástupcom tohto účastníka, pretože koná iba za seba. Jeho procesné úkony sú tak iba jeho úkonmi, avšak tieto úkony majú v konaní rovnaké právne následky, ako keby ich uskutočnil účastník, na strane ktorého v konaní vystupuje. Zhrnúc vyššie uvedené platí, že ak má účastník právo na náhradu trov konania, také isté práva má aj vedľajší účastník. V danej veci, ak má odporca právo na náhradu trov konania, má toto právo aj vedľajší účastník na jeho strane.

Ďalšou právnou otázkou, ktorou sa súd zaoberal v súvislosti s rozhodovaním o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka je otázka, či právne zastúpenie vedľajšieho účastníka, ktorý je združením na ochranu spotrebiteľa, je účelné. Túto skutočnosť musí pri rozhodovaní o trovách konania súd vždy posúdiť. Podstatou existencie vedľajšieho účastníka na strane odporcu je ochrana práv spotrebiteľov. Vedľajší účastník bol založený za týmto účelom a za týmto účelom aj existuje. Vedľajší účastník je zo svojej podstaty odborníkom na podporu a ochranu záujmov práv spotrebiteľa, ktorého ďalšie odborné zastupovanie nie je možné chápať ako účelné. Je samozrejmé, že relevantnú, skutočnú ochranu práv spotrebiteľov môže poskytovať len odborne vzdelaný personál, znalý všeobecne záväzných právnych predpisov a judikatúry súdov. Suplovať plnenie tejto úlohy udelením plnomocenstva advokátom v občianskom súdnom konaní sa preto súdu javí ako účelové. Podľa názoru súdu tak právne zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom v tomto konaní nebolo účelné, a to aj vzhľadom k písomnému vyjadreniu, ktoré vedľajší účastník urobil v konaní.

Uvedený názor súdu je v súlade aj s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, čo vyplýva napr. z jeho uznesenia sp.zn. 6 MCdo 9/2013 z 20.06.2014. V ňom dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k obdobnému záveru, ktorý je aplikovateľný aj na toto konanie. Najvyšší súd v ňom okrem iného uviedol, že Občiansky súdny poriadok v ustanoveniach § 142 až 150 ustanovuje pravidlá pre rozhodovanie súdu o náhrade trov konania. Pre všetky prípady rozhodovania súdu o náhrade trov konania platí zásada, podľa ktorej môže byť účastníkovi konania priznaná náhrada len tých trov, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva (teda nie všetky náklady majúce povahu trov konania). V prípade rozhodovania o náhrade trov konania pri plnom úspechu vo veci je táto zásada výslovne uvedená v § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Pojem „účelnosť“ použitý v tomto ustanovení treba chápať ako určitú poistku pred hradením nákladov nesúvisiacich s konaním, resp. pred nákladmi nadbytočnými, či nadmernými. Pri posudzovaní účelnosti nákladov vynaložených na právne zastúpenie treba dôsledne rozlišovať, či právne zastúpenie advokátom je využitím ústavne zaručeného práva na právnu pomoc, alebo či sa jedná skôr o zneužitie tohto práva na úkor protistrany (napr. zastúpenie v celkom banálnej veci, opakované zastúpenie v tzv. hromadných

- skutkovo a právne takmer totožných veciach, alebo zrejme snaha zvýšiť náklady konania protistrane (v tejto súvislosti najvyšší súd poukázal aj na nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 3. 2014 sp. zn. I. ÚS 3819/13). Zásada účelnosti trov potrebných na uplatnenie alebo bránenie práva je vyvoditeľná zo všeobecných zásad efektivity a spravodlivosti občianskeho súdneho konania ako celku a z ústavnoprávneho princípu proporcionality, chrániaceho primeranosť ako hodnotu právneho štátu. Primeranosť súvisí s rozumnosťou v práve, ktorá je chápaná ako vyhľadávanie praktickej rovnováhy v rámci aplikácie práva. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 19. marca 2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013 vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných (skutkovo a právne takmer totožných) veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní, vyhotovených advokátom, mení len o aktualizáciu a individualizáciu tej - ktorej veci, nemožno považovať za trovy nevyhnutne (účelne) vynaložené na riadne uplatnenie alebo bránenie práva na súde. Vedľajší účastník zastúpený advokátom hromadne vstúpil do skutkovo a vecne porovnateľných vecí, pričom v konaní urobil písomné vyjadrenie k žalobe (prakticky formulárové). Za tejto situácie, ako aj s prihliadnutím na skutočnosť, že v tomto písomnom podaní zároveň uviedol, že súhlasí s rozhodnutím bez pojednávania, a že prípadného pojednávania sa on ani jeho zástupca nezúčastní a žiada konať a rozhodnúť v ich neprítomnosti, sa zastúpenie vedľajšieho účastníka advokátom vo veciach, ktoré spolu napĺňajú charakteristiku tzv. hromadných vecí, javí ako odporujúce rozumnosť, a teda ako zneužitie práva na právnu ochranu. To má za následok povinnosť súdov konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo. Vedľajší účastník by svoju úlohu, spočívajúcu v pomoci žalovaným v postavení spotrebiteľa, mohol efektívne splniť aj bez vynaloženia nadbytočných nákladov na právne zastupovanie v každej skutkovo a právne takmer totožnej veci. Požiadavke rozumnosť by zodpovedal napríklad taký jeho postup, ktorým by si vyžiadal právnu službu len na vyhotovenie námietky premičania, ktorú by potom sám, či už v postavení vedľajšieho účastníka alebo zástupcu, použil v súdnom konaní vo všetkých porovnateľných veciach.

V danom prípade právny zástupca vedľajšieho účastníka urobil v konaní iba dva úkony právnych služieb, za ktoré si uplatnil právo na náhradu trov konania. Išlo o prevzatie zastúpenia a o písomné vyjadrenie k návrhu. Po posúdení obsahu tohto vyjadrenia súd konštatuje, že ide o posúdenie právne a skutkovo nenáročné, a čo je najpodstatnejšie, ide o vyjadrenie, ktoré právny zástupca vedľajšieho účastníka zasiela v desiatkach obdobných prípadov, ktoré prejednáva konajúci súd. Teda toto vyjadrenie mohol urobiť vedľajší účastník aj bez svojho právneho zástupcu.

Ako je uvedené vyššie, pri rozhodovaní o náhrade trov konania musí súd vždy posúdiť aj účelnosť vzniknutých trov, pričom na tejto skutočnosti nič nemení právo účastníka, resp. vedľajšieho účastníka dať sa v konaní zastúpiť advokátom. V opačnom prípade vzniká legitímna pochybnosť o tom, či právo dať sa zastúpiť nie je iba zneužitím tohto práva, ktorého cieľom je získanie peňažného plnenia, v podobe priznaných trov právneho zastúpenia, a to aj s ohľadom na okolnosti, ktoré sú uvedené vyššie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.(§ 205 ods.1 O.s.p.)

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že :

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1 O.s.p.,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozdujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,

f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.